

(18) ซูเราะฮ์ อัลกะฮ์ฟ

เป็นบัญญัติมักก็ยะฮ์ มี 110 อายะฮ์

นอกจากอายะฮ์ที่ 38 และ 83-101 เป็นบัญญัติมะคะนียะฮ์

ความหมายโดยสรุปของซูเราะฮ์ อัลกะฮ์ฟ

ซูเราะฮ์อัลกะฮ์ฟถูกประทานลงมา ณ นครมักกะฮ์ เป็นซูเราะฮ์อันดับที่ 18 มี
โองการทั้งหมด 110 อายะฮ์ เป็นซูเราะฮ์หนึ่งในห้าซูเราะฮ์ที่เริ่มต้นด้วยฮัลล์ฮัมดุลิลลาฮิ
ซูเราะฮ์ทั้งห้าคือ อัลฟาติหะฮ์ อัลอันอาม อัลกะฮ์ฟ ชะบะอ์ และ ฟาฏีร ซูเราะฮ์
ดังกล่าวทั้งหมดเริ่มต้นด้วยการสรรเสริญให้เกียรติแด่อัลลอฮ์ ตะอาลา เทิดทูน
ความศักดิ์สิทธิ์แด่พระองค์ ยอมรับความยิ่งใหญ่ ความเกรียงไกร ความเกริกก้อง
กิตติคุณ และความสมบูรณ์ของพระองค์

ซูเราะฮ์นี้ประมวลเรื่องราวความเป็นมาในอดีตที่สำคัญ 3 เรื่องด้วยกัน โดย
ยืนยันถึงความมุ่งหมายหลักอันดับแรก เพื่อเน้นหนักถึงหลักการเชื่อมั่น และการ
ศรัทธาต่อความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ตะอาลา

เรื่องแรก คือเรื่องของชาวถ้ำ ซึ่งมีชายหนุ่มกลุ่มหนึ่งยอมเสียสละชีวิตใน
แนวทางของการศรัทธาเชื่อมั่นต่อพระเจ้าเป็นเจ้าแห่งสากลโลก หลบหนีออกจาก
ที่อยู่ของตนเพื่อศาสนา เข้าไปพำนักอยู่ในถ้ำแล้วก็หลบไปเป็นเวลานานถึง 309 ปี
หลังจากนั้นอัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงให้พวกเขาฟื้นคืนชีพขึ้นมาใหม่

เรื่องที่สอง คือเรื่องของนะบีมูซา กับ บ่าวที่ศอและฮ์ชื่อว่า เคาะฎีร เป็นเรื่องการ
ถ่อมตนในทางแสวงหาวิชาความรู้ และเหตุการณ์อันร้ายลับซึ่งอัลลอฮ์ ตะอาลาทรง
เปิดเผยให้บ่าวที่ศอและฮ์ของพระองค์คือเคาะฎีร (บ่าวที่ศอและฮ์ในที่นี้ถึงแม้
อายะฮ์มิได้กล่าวว่าเป็นนะบี แต่สำนวนของอายะฮ์ที่ใช้กับบ่าวที่ศอและฮ์คนนี้
เหมือนกับที่อัลกุรอานใช้กับบรรดานะบีคนอื่น ๆ นักวิชาการและปวงปราชญ์ในสมัย
ปัจจุบันจึงมีความเห็นว่าเคาะฎีรเป็นนะบี) ได้รับความทุกข์ทรมาน โดยที่นะบีมูซาไม่สามารถ
ล่วงรู้ได้ถึงเบื้องหลังของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อหน้าต่อตาเขา จนกว่าเคาะฎีรจะแจ้ง
ให้เขาทราบ นั่นคือเรื่องเรือเดินทะเล เรื่องการฆ่าเด็กกำพร้าและการบูรณะกำแพง

เรื่องที่สาม คือเรื่อง ซุลกีอรรนัยน์ เขาคือกษัตริย์ซึ่งอัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงให้เขามี

ความเข้มแข็ง ด้วยการตีความและความยุติธรรม โดยให้เขามีอำนาจปกครองอย่างกว้างใหญ่ไพศาล ทั้งทางทิศตะวันออกและตะวันตก และในที่สุดเขาได้สร้างทำนบใหญ่ตามคำเรียกร้องของประชาชน

นอกจากเรื่องทั้งสามแล้ว ซูเราะฮ์นี้ยังได้กล่าวถึงอุทธรณ์แห่งข้อเท็จจริงอีกสามเรื่อง เพื่อชี้แจงให้เป็นที่ประจักษ์แจ้งว่า สัจธรรมนั้นมิได้สัมพันธ์กับการมีทรัพย์สินสมบัติมากมาย หรือมีอำนาจคับฟ้า แต่สัจธรรมนั้นสัมพันธ์อยู่กับความเชื่อมั่นและการศรัทธา ตัวอย่างแรก กล่าวถึงเศรษฐีที่อวดมั่งมีในทรัพย์สินสมบัติของเขา กับยาจกที่มีศรัทธาในพระเจ้าในความเชื่อมั่นและการศรัทธาของเขา ตัวอย่างที่สอง กล่าวถึงการดำรงชีวิตอยู่ในโลกดุนยา และสิ่งที่ติดตามด้วยความดับสลายและการสูญเสียวินัย ตัวอย่างที่สาม กล่าวถึงการหยิ่งยะโสและการจองหอง เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับอิบลิสที่มันปฏิเสธไม่ยอมก้มกราบให้เกียรติแก่อาดัม จนกระทั่งถูกเจดหัวออกจากความเอ็นดูเมตตาของอัลลอฮ์ ตะอาลา เรื่องราวต่าง ๆ ตลอดจนอุทธรณ์ต่าง ๆ ที่ได้นำมากล่าวไว้นั้น ก็เพื่อเป็นนิตินัยอุทธรณ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อชี้แนะและเป็นบทเรียนแก่บรรดามุอฺมินผู้ศรัทธา ในการดำเนินชีวิตให้อยู่ในครรลองที่ถูกต้องนั่นเอง

ซูเราะฮ์นี้ถูกขนานนามว่า ซูเราะฮ์อัลกะฮ์ฟ ก็เพราะมีเรื่องเกี่ยวกับปาฏิหาริย์แห่งพระเจ้าเป็นเจ้า ในเรื่องประหลาดเกี่ยวกับชาวถ้ำ

ส่วนใหญ่ของโองการในซูเราะฮ์นี้ คือประมาณ 71 आयะฮ์จากจำนวนทั้งหมด 110 आयะฮ์ กล่าวถึงเรื่องราวความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีต คือเรื่องของชาวถ้ำ เรื่องของชาวสวน เรื่องของอาดัมกับอิบลิส เรื่องของมุซากับบ่าวที่ศ้อและฮุ (คือเคาะฎิร) และเรื่องของซุลกีอรรนัยน์ ส่วนโองการที่เหลืออีกประมาณ 39 आयะฮ์ เป็นคำอธิบายประกอบ หรือวิจารณ์เรื่องต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วแต่ละเรื่อง นอกจากนั้น ก็เป็นการกล่าวถึงบางส่วนของภาพลักษณ์ที่จะเกิดขึ้นในวันกิยามะฮ์ และภาพลักษณ์แห่งการดำรงชีวิต ตามแบบฉบับของอัลกุรอานในการเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณา
ปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

1. บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ผู้
ทรงประทานคัมภีร์แก่ป่าวของพระองค์¹ และ
พระองค์มิได้ทรงทำให้มันมีการบิดเบือนแต่
อย่างใด²

2. เป็นคัมภีร์ที่เที่ยงธรรม³ เพื่อเตือนสำหรับถึง
การลงโทษอย่างสาหัสจากพระองค์ และเพื่อ
แจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาที่กระทำความดี
ทั้งหลายว่า สำหรับพวกเขา นั้นจะได้รับรางวัล
อันดีงาม (คือสวนสวรรค์)

3. เป็นผู้พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล

4. และเพื่อเตือนสำหรับบรรดาผู้ที่กล่าวว่า
อัลลอฮ์ทรงตั้งพระบุตรขึ้น⁴

5. พวกเขาไม่มีความรู้ใด ๆ ในเรื่องนี้ และ
บรรพบุรุษของพวกเขา ก็เช่นกัน⁵ เป็นคำกล่าว
ที่น่าเกลียดอย่างยิ่งที่ออกมาจากปากของ
พวกเขา โดยที่พวกเขา มิได้กล่าวใดนอกจาก
ความเท็จ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَدُنْهُ عِلْمًا

فِي سَائِرِ الْبُحُورِ شَيْئًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

تَكِينٍ فِيهِ أَبَدًا

وَيُنذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً
تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

¹ เป็นความโปรดปรานแก่เขา (มุฮัมมัด) และปวงป่าวทั้งหลาย

² ทั้งที่เกี่ยวกับถ้อยคำและความหมาย และข้อตำหนิใด ๆ ทั้งสิ้น

³ ไม่มีข้อแตกแยกหรือข้อโต้แย้งใด ๆ ไม่มีข้อบิดเบือนหรือหันห่างออกจากความจริง

⁴ อัลบัยฎอวียกล่าวว่า ที่กล่าวเตือนสำหรับแก่พวกนี้โดยเฉพาะ เป็นการชี้ให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่แห่ง
การก่อกำเนิดของพวกเขา

⁵ คือพวกเขาไม่รู้เลยว่า การกล่าวอ้างหรือการกล่าวเท็จของพวกเขา นั้นเป็นเรื่องร้ายแรงมาก สิ่งที่อยู่ควร
และเหมาะสมกับพวกเขา คือการลงโทษอย่างแสนสาหัส

6. ดังนั้น บางทีเจ้าอาจเป็นผู้ทำลายชีวิตของ
เจ้าด้วยความเสียใจ เนื่องจากการผินหลังของ
พวกเขา หากพวกเขาไม่ศรัทธาต่ออัลกุรอานนี้¹

7. แท้จริง เราได้ทำให้สิ่งที่อยู่บนแผ่นดินเป็น
ที่ประดับสำหรับมัน² เพื่อเราจะทดสอบพวกเขา
ว่า ผู้ใดในหมู่พวกเขามีผลงานที่ดีเยี่ยม

8. และแท้จริง แน่نونเราเป็นผู้ทำให้สิ่งที่อยู่
บนพื้นดินเป็นผุยผงแห้งแล้ง³

9. เจ้าคิดหรือว่า ชาวถ้ำและแผ่นจารึก⁴
เป็นส่วนหนึ่งจากสัญญาณมหัศจรรย์ของเรา
กระนั้นหรือ⁵

10. จงรำลึกขณะที่พวกเขาขุ่นม่นหลับเข้าไปใน
ถ้ำแล้วพวกเขากล่าวว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า
ของเรา ขอพระองค์ทรงโปรดประทานความ
เมตตาจากพระองค์แก่เรา⁶ และทรงทำให้การ
งานของเราอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง

فَلَمَّا كَبُخَعْنَا فَنَفَسَكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا
بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّمَن يَسْلُوهُم
أَنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

وإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُثًا ﴿٨﴾

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيِّ كَانُوا
مِنَ الْآيَاتِنَا عِجَابًا ﴿٩﴾

إِذ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا
مِن لَّدُنكَ رَحِمَةٌ وَهِيَ لَنَا مِن أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

¹ อายะฮ์นี้เป็นการปลอบใจท่านนะบี คือลลลลลลลลลลลลลลลลลลลล เพราะบุคคลจำพวกนี้ไม่สมควรที่เจ้า
จะเสียใจลงสารพวกเขา

² คือทำให้สิ่งที่อยู่บนหน้าแผ่นดินนี้เฟริศแพรว และเทียบพร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกทุกประการ

³ คือหลังจากที่พระองค์ทรงทำให้เป็นที่สวยงามแล้ว มันก็จะกลายเป็นผุยผงแห้งแล้งและสูญสลาย อายะฮ์
นี้ก็เป็นการปลอบใจท่านนะบี คือลลลลลลลลลลลลลลลลลลลล อีกเช่นกัน ความหมายก็คือ โอ้มุฮัมมัด เจ้า
อย่าไปสนใจกับคุณยาและชาวโลกคุณยามากนักเลย เพราะเราทำเช่นนั้นก็เพื่อเป็นการทดสอบชาวโลก
คุณยา ฉะนั้น เจ้าจะเห็นได้ว่า บางคนในหมู่พวกเขาที่ใช้สติปัญญาใคร่ครวญและศรัทธาและบางคนในหมู่
พวกเขาที่ปฏิเสธศรัทธา แล้วแน่นอนที่สุด วันกียามะฮ์นั้นก็อยู่ต่อหน้าพวกเขา ดังนั้นเจ้าอย่าทำให้เป็น
เรื่องใหญ่ เกี่ยวกับการปฏิเสธศรัทธาของพวกเขา เพราะเราจะเป็นผู้ตอบแทนพวกเขาเอง

⁴ อีร้อกิมคือแผ่นจารึก ซึ่งบรรดาชื่อของชาวถ้ำถูกจารึกไว้

⁵ ความหมายคือ โอ้มุฮัมมัดเจ้าอย่าคิดเลยว่าเรื่องชาวถ้ำเป็นเรื่องมหัศจรรย์ยิ่งในสัญญาณต่าง ๆ ของอัลลฮ์
เพราะในหน้าของจักรวาลนี้มีสิ่งที่น่าประหลาดและมหัศจรรย์ ยิ่งกว่าหรือเหนือกว่าเรื่องของชาวถ้ำ

⁶ คือขุมคลังแห่งความเมตตาของพระองค์ โดยเฉพาะคือการอภิโทษและปัจจัยยังชีพ

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

11. แล้วเราได้อุดหูพวกเขา (ให้นอนหลับ)
ในถ้ำ เป็นเวลาหลายปี

ثُمَّ بَدَّلْنَا لَمْ تَمُرُوا بِالْحَرَيْنِ
أَحْسَنَ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾

12. แล้วเราได้ให้พวกเขาลุกขึ้น เพื่อเราจะได้ว่า
ว่าผู้ใดสองพวกนั้น¹ นับเวลาที่พวกเขาพำนัก
อยู่ได้ถูกต้องกว่า

فَخَنَّفْنَا عَلَيْكَ يَا هُم بِآلِ حَيٍّ
إِنَّهُمْ قَتِيلَةٌ أَمْ تَوَارَبْتُمْ بِهِمْ وَرَدَّ نَجْمُهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾

13. เราจะเล่าเรื่องราวของพวกเขาก่อนเจ้าตาม
ความเป็นจริง แท้จริงพวกเขาเป็นชายหนุ่มที่
ศรัทธาต่อพระเจ้าของพวกเขา และเราได้เพิ่ม
แนวทางที่ถูกต้องให้แก่พวกเขา²

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا
لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾

14. และเราได้ให้ความเข้มแข็งแก่หัวใจของ
พวกเขา³ ขณะที่พวกเขายืนขึ้นประกาศว่า
พระเจ้าของเราคือพระเจ้าแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย
และแผ่นดิน เราจะไม่วิงวอนพระเจ้าอื่นจาก
พระองค์⁴ มิเช่นนั้นเราก็ก้าวเกินความจริง
อย่างแน่นอน⁵

¹ สองพวกหมายถึงชาวถ้ำ เมื่อพวกเขาตื่นขึ้นมาก็คมีความเห็นขัดแย้งกัน ในเรื่องกำหนดเวลาที่พำนัก
อยู่ในถ้ำ บางคนในหมู่พวกเขามีความเห็นที่ว่า พำนักอยู่วันหนึ่งหรือครึ่งวัน อีกบางคนเห็นว่าพระเจ้าของ
พวกท่านทรงวิเศษยิ่งที่พวกท่านพำนักอยู่

² พวกเขาเป็นชายหนุ่มกลุ่มหนึ่งที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ แล้วเราได้ให้พวกเขามั่นคงอยู่ในศาสนา และเราได้
ให้พวกเขามีความเชื่อมั่นในศาสนามากยิ่งขึ้น

³ เราได้ให้ความตั้งใจของพวกเขาเข้มแข็งยิ่งขึ้น และเราได้ตั้งใจให้พวกเขามีความอดทน จนกระทั่งจิตใจ
ของพวกเขามั่นคงสงบสุขในความจริงและหยิ่งต่อการอิमान

⁴ ยืนขึ้นประกาศโดยไม่สะทกสะท้าน หรือเกรงกลัวอำนาจของกษัตริย์แต่ประการใด

⁵ หากเราเคารพอิบาดะฮ์อื่นนอกจากพระองค์แล้ว เราก็จะละเมิดความจริงและหันห่างออกจากความถูกต้อง
และเราก็จมอยู่ในความอธรรมและการหลงผิด

15. กลุ่มชนของเราเหล่านั้นได้ยึดเอาพระเจ้าต่าง ๆ อื่นจากพระองค์ ทำไมพวกเขาจึงไม่นำหลักฐานอันชัดแจ้งมายืนยันเล่า ดังนั้นจะมีผู้ใดธรรมยิ่งไปกว่าผู้ที่กล่าวเท็จต่ออัลลอฮ์¹

16. และเมื่อพวกเขาปลีกตัวออกห่างจากพวกเขา และสิ่งที่พวกเขาเคารพบูชาอื่นจากอัลลอฮ์แล้ว ดังนั้นพวกเขาก็จึงหลบเข้าไปในถ้ำ พระผู้เป็นเจ้าของพวกเขาจะทรงแผ่ความเมตตาของพระองค์แก่พวกเขา และจะทรงทำให้กิจการของพวกเขาดำเนินไปอย่างสะดวกสบาย²

17. และเจ้าจะเห็นดวงอาทิตย์ เมื่อมันขึ้นมันจะคล้อยจากถ้ำของพวกเขาไปทางขวา และเมื่อมันตกมันจะเบนออกไปทางซ้าย³ โดยที่พวกเขาอยู่ในที่โล่งกว้างของมัน นั่นคือส่วนหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของอัลลอฮ์⁴ ผู้ใดที่อัลลอฮ์ทรงแนะทางที่ถูกต้องแก่เขา เขาก็คือผู้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้องและผู้ใดที่พระองค์ทรงให้เขาหลง เขาจะไม่พบผู้ช่วยเหลือผู้ชี้ทางแก่เขาเลย

هَؤُلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
لَوْلَا بُاتُوتٌ عَلَيْهِمْ يُسَلِّطْنَ بَيْنَ
فَعَمَ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

وَإِذْ اعْتَرَزْتُمُوهُمْ وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْأُوا
إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا ﴿١٦﴾

﴿ وَرَبِّ السَّمْسِ إِذَا طَلَعَتْ تَزْوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتَ الشِّمَالِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْ ذَاتِ الشِّمَالِ
وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لِيَهْدِيَ
اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ الْبُرُجَانَ ﴿١٧﴾

¹ ไม่มีผู้ใดที่จะธรรมยิ่งไปกว่าผู้ที่กล่าวเท็จต่ออัลลอฮ์ ด้วยการตั้งภาคีต่อพระองค์

² คือพระองค์จะทรงประทานริซกีและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่พวกเขา เมื่อเข้าไปอยู่ในถ้ำ

³ หมายความว่าดวงอาทิตย์จะไม่ส่องไปถูกพวกเขา ขณะที่มันขึ้นและขณะที่มันตก เป็นการให้เกียรติแก่พวกเขาจากอัลลอฮ์ ตะอาลา

⁴ คือสัญญาณแห่งเดชานุภาพอันชัดแจ้งของอัลลอฮ์ อิบนุอับบาสกล่าวว่า หากว่าดวงอาทิตย์ส่องมาโดนพวกเขา มันจะทำให้พวกเขาไหม้เกรียม และหากว่าพวกเขาไม่พลิกกลับไปกลับมามีดินก็จะกัดกินพวกเขา

18. และเจ้าคิดว่าพวกเขาตื่นทั้ง ๆ ที่พวกเขาหลับ¹ และเราพลิกพวกเขาไปทางขวาและทางซ้ายและสุนัขของพวกเขาเหี้ยดขาทั้งหน้าทั้งสองของมันไปทางปากถ้ำ หากเจ้าจ้องมองพวกเขา แน่นอนเจ้าจะหันหลังเดลิตหนีจากพวกเขา และเจ้าจะเต็มไปด้วยความตกใจเพราะพวกเขา²

وَوَحَّسَهُمْ بَيْنَهُمْ زُرُودًا وَمِنْهُم رُجُودٌ وَإِنَّا بِمَا يَفْعَلُونَ لَشَاهِدُونَ
 وَالَّذِينَ هُمْ يُوقِنُونَ إِنَّهُمْ عَادُوا عَلَىٰ قَدَمَيْهِمْ أَن يَمَسُّوهُم بِهِمْ كَبَابٌ مُّسْتَقِيمٌ
 فَذَرَاكَ لَوْمَاتِهِمْ لَوْلَا نَفْسُكَ وَالَّذِينَ أُكْرِمُوا لَمَكَرُوا لَكَ لَوْلَا دَعْوَةُ قَدْحٍ
 فَتَرَاكَ كَاذِبًا كَلْبًا لَّيْسَ بِكَ عَلَىٰ أَعْيُنِنَا جَهَنَّمَ لَوْلَا قَوْلُ الْكَافِرِينَ
 فَذَرَاكَ لَوْمَاتِهِمْ لَوْلَا نَفْسُكَ وَالَّذِينَ أُكْرِمُوا لَمَكَرُوا لَكَ لَوْلَا دَعْوَةُ قَدْحٍ
 فَتَرَاكَ كَاذِبًا كَلْبًا لَّيْسَ بِكَ عَلَىٰ أَعْيُنِنَا جَهَنَّمَ لَوْلَا قَوْلُ الْكَافِرِينَ

19. และในทำนองนั้นเราได้ให้พวกเขาลุกขึ้นเพื่อพวกเขาจะถามซึ่งกันและกัน คนหนึ่งในพวกเขาบอกว่า พวกเขาทำนพำนักอยู่นานเท่าใด พวกเขาบอกว่า เราพักอยู่วันหนึ่งหรือส่วนหนึ่งของวัน³ พวกเขาบอกว่า พระผู้เป็นเจ้าของท่านทรงทราบดีว่า พวกเขาทำนพำนักอยู่นานเท่าใด ดังนั้นจงส่งคนหนึ่งในหมู่พวกเขาไปในเมืองพร้อมด้วยเหรียญเงินนี้ของพวกเขา เพื่อ

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَىٰ الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَ طَمَعًا أَمْ أَفْلَأُكُمْ يُرْزَقُ مِنْهُ وَلْيَسْأَلْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بَكُمْ أَحَدًا

¹ พวกก็อดยานีย์ อธิบายการหลับของพวกอะฮ์ลุลกะฮฟูว่า เจื้อยซา, ซบเซา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่ามิใช่เป็นการนอนหลับ ซึ่งเป็นเจตนาารมณ์ที่จะบิดเบือนความเข้าใจออกจากความหมายที่แท้จริง คือ พวกเขานอนหลับ

² พวกก็อดยานีย์ ได้อธิบายบิดเบือนไปว่า เป็นการทำนายนถึงพวกคริสตในยุโรปที่หลับไปพักหนึ่ง แล้วตื่นขึ้น เจริญ เดินทางไปทั่วโลก ลำเมืองขึ้นและทรัพย์ากร และพวกนี้นิยมเลี้ยงสุนัขประจำบ้าน จากการศึกษาของพวกเขาเช่นนี้ แสดงให้เห็นถึงการมีเจตนาารมณ์ที่จะบิดเบือนไปจากความหมายเดิม ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันถึงมัวะญูชาติของอัลลอฮ์ ตะอาลา การที่พวกเขาตีความดังกล่าวข้างต้นก็เพื่อจะให้ตรงกับ ความเชื่อมั่นของพวกเขาในการปฏิเสธมัวะญูชาตินั้นเอง

³ นักตีฟชีรอธิบายว่า พวกเขา (ชาวถ้ำ) ได้เข้าไปในถ้ำเวลาเช้า และอัลลอฮ์ทรงให้พวกเขาตื่นขึ้นในเวลาเย็น พวกเขาเห็นว่าดวงอาทิตย์ตกแล้ว พวกเขาจึงกล่าวว่า เราพักอยู่ที่นั่นวันหนึ่ง แต่บางคนเห็นว่าดวงอาทิตย์ยังไม่ตก พวกเขาจึงกล่าวว่า ส่วนหนึ่งของวัน พวกเขาท้าวไม่ว่า แท้จริงพวกเขาได้นอนอยู่ในถ้ำเป็นเวลาถึง 309 ปี

เลือกดูอาหารที่ดียิ่ง และให้เขาซื้อมาให้แก่พวกท่าน และให้เขาประพุดอย่างสุภาพ และอย่าให้ผู้ใดรู้เรื่องของพวกเขา'

20. แท้จริงพวกเขานั้น หากพวกเขารู้เรื่องของพวกเขา พวกเขาจะเอาก่อนหินขว้างพวกท่านหรือนำพวกท่านกลับไปนับถือศาสนาของพวกเขา และเมื่อนั้นพวกท่านจะไม่บรรลุความสำเร็จเลย²

21. และในทำนองนั้นเราได้เปิดเผย³แก่พวกเขาเพื่อพวกเขาจะได้รู้ว่าสัญญาของอัลลอฮ์นั้นเป็นจริง และแท้จริงวันสิ้นโลกนั้นมีจริง ไม่ต้องสงสัยเลย เมื่อพวกเขาโต้เถียงกันในหมู่พวกเขาถึงเรื่องของพวกเขา (ชาวถ้ำ) แล้ว⁴ พวกเขากล่าวว่า จงสร้างอาคารที่ปากถ้ำให้แก่พวกเขา พระผู้เป็นเจ้าของพวกเขาทรงรู้ดียิ่งในเรื่องของพวกเขา ฝ่ายบรรดาผู้มิเสียงข้างมากในเรื่องของพวกเขา กล่าวว่า แน่หนอนเราจะสร้างมัสยิดที่ปากถ้ำให้แก่พวกเขา⁵

إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْنَا لَنُنَجِّيَنَّكُمْ
أَوْ يُعِيدُوا وَكُنَّ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنَنفِخَنَّ هَٰذَا أَهْبَاطًا

وَكَذَٰلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ
بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُيُوتًا رَّبُّهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ
لَنَنزِعَنَّ عَنْهُمْ مَسْجِدًا

¹ คือเข้าไปในเมืองอย่างสุภาพและซื้ออาหาร โดยอย่าให้ผู้ใดรู้เรื่องของพวกเขา

² นี่คือการสนทนาระหว่างชายหนุ่มด้วยกัน เพื่อหาช่องทางมิให้เรื่องราวของพวกเขาล่วงรู้ไปถึงกษัตริย์ มิฉะนั้นแล้วพวกเขาจะไม่ปลอดภัย

³ เช่นนั้นแหละอัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงเปิดเผย ให้มนุษย์ได้เห็นเรื่องราวของชาวถ้ำ เพื่อจะได้เป็นหลักฐานอันชัดเจนและเป็นที่ยอมรับว่า การฟื้นคืนชีพนั้นจะมีขึ้นจริง เพราะผู้ที่สามารถให้ชาวถ้ำฟื้นคืนชีพจากการนอนของพวกเขาถึง 309 ปี แน่หนอนพระองค์ย่อมสามารถให้บ่วงบ่าของพระองค์ทั้งหมดฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง หลักจากการตายของพวกเขา

⁴ ขณะที่กลุ่มชนกำลังโต้เถียงกันในเรื่องของชาวถ้ำ หลังจากที่อัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงเผยให้พวกเขาได้ทราบเรื่องของชาวถ้ำแล้วพระองค์ก็ได้เอาชีวิตของพวกเขาไป

⁵ เพื่อพวกเราจะได้ทำลายและทำอับอายต่ออัลลอฮ์ในมัสยิดนั้น

22. พวกเขาจะกล่าวกันว่า ชาวถ้ำนั้นมีสามคน ที่สี่ก็คือสุนัขของพวกเขา และอีกกลุ่มจะกล่าวว่า มีห้าคน ที่หกก็คือสุนัขของพวกเขา ทั้งนี้เป็นการเดาในสิ่งที่ไม่รู้ และอีกกลุ่มหนึ่งจะกล่าวว่า มีเจ็ดคน และที่แปดก็คือสุนัขของพวกเขา จึงกล่าวเถิด พระผู้เป็นเจ้าของฉันทรงรู้ดียิ่งถึงจำนวนของพวกเขา ไม่มีผู้ใดรู้เรื่องของพวกเขาเว้นแต่ส่วนน้อย ดังนั้น เจ้าอย่าโต้เถียงกันในเรื่องของพวกเขา นอกจากการโต้เถียงที่ประจักษ์แจ้ง และอย่าสอบถามผู้ใดในเรื่องของพวกเขาเลย¹

23. และเจ้าอย่ากล่าวเกี่ยวกับสิ่งใดว่า แท้จริงฉันจะเป็นผู้ทำสิ่งนั้นในวันพรุ่งนี้²

24. เว้นแต่อัลลอฮ์ทรงประสงค์ จึงรำลึกถึงพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าเมื่อเจ้าลืม และจงกล่าวว่า บางทีพระผู้เป็นเจ้าของฉันทรงชี้แนะทางที่ถูกต้องที่ไกลกว่านี้แก่ฉัน³

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ
سَبْعَةٌ وَثَمَانِيَةٌ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ
مَا بَعْلَهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرًّا ظَهْرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿١٨﴾

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ
عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبٍ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾

¹ การโต้เถียงกันเกี่ยวกับจำนวนของชายหนุ่มชาวถ้ำนั้นไม่มีที่สิ้นสุด ความจริงแล้วย่อมมีผลเท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นสามหรือห้าหรือเจ็ดหรือมากกว่านั้น เรื่องของพวกเขาจะถูกมอบไว้แต่อัลลอฮ์ และความรู้เกี่ยวกับพวกเขาอยู่ที่อัลลอฮ์ เพราะบทเรียนในเรื่องของพวกเขาย่อมเกิดขึ้น จะด้วยจำนวนมากหรือน้อยก็ตาม ดังนั้นอัลกุรอานจึงได้ชี้แนะแก่ท่านร่อซูลุลลอฮ์ คืออัลลลอฮ์จะลบล้างอิบะฮ์ลัม ให้ละทิ้งการโต้เถียงกันในเรื่องนี้

² อิบนะกะษีร์กล่าวว่า สาเหตุของการประทานอายะฮ์นี้คือ เมื่อท่านนะบี คืออัลลลอฮ์จะลบล้างอิบะฮ์ลัม ถูกถามเกี่ยวกับเรื่องของชาวถ้ำ ท่านได้กล่าวว่า พรุ่งนี้ฉันจะตอบพวกท่าน ดังนั้นอัลวะฮ์ยจึงได้ล่าช้าออกไปจากท่านเป็นเวลาถึง 15 วัน

³ คือหวังว่าอัลลอฮ์จะทรงประทานความสำเร็จให้แก่ฉัน และทรงชี้แนะแก่ฉันในสิ่งที่เป็ประโยชน์ยิ่งในเรื่องของศาสนาของฉันและคุณยาของฉัน

25. และพวกเขาพำนักอยู่ในถ้ำของพวกเขา
สามร้อยปี และเพิ่มอีกเก้าปี¹

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ
وَأَزْدُوا تِسْعًا ﴿١٥﴾

26. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง
ว่าพวกเขาพำนักอยู่นานเท่าใด สำหรับพระองค์
นั้นทรงรู้สิ่งพ้นญาณวิสัย ในชั้นฟ้าทั้งหลาย
และแผ่นดินพระองค์ทรงเห็นชัดและทรงฟังชัด
ทุกสิ่งทุกอย่าง² ไม่มีผู้คุ้มครองใดสำหรับพวกเขา
อื่นจากพระองค์ พระองค์ไม่ทรงรับรู้ผู้ใด เข้า
ร่วมภาคีในการปกครองของพระองค์

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ
مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿١٦﴾

27. และจงอ่านสิ่งที่ถูกวะฮีย์แก่เจ้า จากคัมภีร์
ของพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลง
คำกล่าวของพระองค์³ และเจ้าจะไม่พบที่พึ่ง
ใด ๆ เลยนอกจากพระองค์

وَأَنْتَ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مَبْدَلُ
لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿١٧﴾

28. และจงอดทนต่อตัวของเจ้า ร่วมกับบรรดา
ผู้วิงวอนต่อพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา ทั้งยามเช้า
และยามเย็น⁴ โดยปรารถนาความโปรดปราน
ของพระองค์ และอย่าให้สายตาของเจ้าหันเห
ออกจากพวกเขา⁵ ขณะที่เจ้าประสงค์ความ

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ
بِالْفُجْرَةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ
عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدَ زِينَةَ الدُّنْيَا وَلَا تَضْحَكُ
مَنْ أَغْلَقْنَا قُلُوبَهُ عَنْ دِكْرِنَا وَنَبَحَ هَوْنَهُ وَكَانَ
أَمْرَهُ فُرْقَانًا ﴿١٨﴾

¹ อยู่ในสภาพนอนหลับ และนี่เป็นการชี้แจงในสิ่งที่ได้กล่าวไว้โดยย่อในพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า เป็น
จำนวนหลายปีในอายะฮ์ที่ 11 ของซูเราะฮ์นี้

² พระองค์ทรงเห็นชัดในทุก ๆ สิ่งที่มีอยู่ และทรงฟังชัดในทุก ๆ สิ่งที่ถูกได้ยิน ทรงตระหนักดีในสิ่งเร้นลับ
เช่นเดียวกับที่ทรงตระหนักดีในสิ่งเปิดเผย

³ ไม่มีผู้ใดสามารถเปลี่ยนแปลงหรือบิดเบือนคำกล่าวของอัลลอฮ์ได้เลย

⁴ คือจงกักขังตัวของเจ้าไว้สำหรับบรรดาผู้อ่อนแอและยากจนในหมู่มุสลิมิน ผู้ซึ่งวิงวอนขอพรต่อพระผู้
เป็นเจ้า ทั้งในยามเช้าและยามเย็น

⁵ คืออย่าได้ให้ความสนใจใคร่อื่นจากพวกเขา เช่น พวกที่มั่งมีและมีเกียรติ

สวยงามแห่งชีวิตของโลกนี้¹ และเจ้าอย่าเชื่อฟังผู้ที่เราทำให้หัวใจของเขาละเลยจากการรำลึกถึงเรา² และปฏิบัติตามอารมณ์ต่ำของเขา และกิจการของเขาพินาศสูญหาย

29. และจงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) สัจธรรมนั้นมาจากพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขาเจ้า ดังนั้น ผู้ใดประสงค์กิจศรัทธา และผู้ใดประสงค์กิจปฏิเสธ³ แท้จริง เราได้เตรียมไฟนรกไว้สำหรับพวกอธรรมซึ่งกำแพงของมันล้อมกรอบพวกเขา และถ้าพวกเขาร้องขอความช่วยเหลือ ก็จะถูกช่วยเหลือด้วยน้ำเสมือนน้ำทองแดงเดือดลวกใบหน้า มันเป็นน้ำดื่มที่ขี้ข่าและเป็นที่ยำหนักที่เลวร้าย

30. แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดีทั้งหลาย เราจะไม่ให้การตอบแทนของผู้กระทำความดีสูญหายอย่างแน่นอน

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهَا سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَيْسِرُوا بِنَاوَأِيمَاءِ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهُ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٦٩﴾

إِنَّ الَّذِيكُمَا أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَن أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٧٠﴾

¹ คืออย่าหวังเกียรติยศและความโอ้อวด ด้วยการเข้าสังคมกับพวกมุชริกีน

² คืออย่าเชื่อฟังคำพูดของผู้ที่ขอร้องเจ้าให้ขับไล่บรรดามุอ์มิน โดยที่จิตใจของพวกเขาละเลยต่อการรำลึกถึงอัลลอฮ์ นักตีฟิรากล่าวว่า อายะฮ์นี้ถูกประทานลงมาเนื่องเพราะอุโยนะฮ์ อิบนูฮุสน และสหายของเขาได้มาหาท่านนะบี คือลลิลลอสุอะลียะฮ์ซัลลิม ขณะนั้นเมื่อกลุ่มชนผู้ยากจนหนึ่งชุมชนมกัณอยู่ เช่น ซัลมาน อัลฟารีซี เขาได้สวมเสื้อขนสัตว์และมีเนื้อไหลย้อย อุโยนะฮ์ได้กล่าวแก่ท่านนะบี คือลลิลลอสุอะลียะฮ์ซัลลิม ว่า กลืนไอของพวกนี้ไม่เป็นที่รำคาญแก่ท่านบ้างหรือ พวกเราเป็นเจ้าขุนมูลนายแห่งตระกูลมูฏริ หากพวกเราได้เข้าอิสลามมาหากันก็จะเข้าด้วย ไม่มีสิ่งใดกีดกันพวกเราในการปฏิบัติตามท่านนอกจากพวกนี้ ดังนั้นจึงให้พวกเขาออกไปห่างจากท่านเสียก่อน แล้วเราจะปฏิบัติตามท่าน หรือจัดให้พวกเขาชุมนุมกันโดยเฉพาะและให้พวกเขาชุมนุมกันอีกทีหนึ่ง ท่านร่อซูลุลลอฮ์ คือลลิลลอสุอะลียะฮ์ซัลลิม เกือบจะรับข้อเรียกร้องของพวกเขาอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่ออายะฮ์นี้ถูกประทานลงมา ท่านจึงออกไปยังสาวกผู้ยากจนเหล่านั้น เมื่อท่านพบพวกเขาแล้วท่านก็นั่งร่วมกับพวกเขาแล้วกล่าวว่า การสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ซึ่งทำให้ในหมู่ประชาชาติของฉัน มีผู้ที่พระเจ้าของฉันใช้ฉันให้อดทนต่อตัวของฉันให้อยู่กับพวกเขา

³ ประโยคนี้โดยเฉิน ๆ แล้วเป็นคำสั่งใช้ แต่โดยความจริงแล้วเป็นการเตือนส่ำทับ

31. คนเหล่านั้นแหละ สำหรับพวกเขาจะได้รับสวนสวรรค์หลากหลายเป็นที่พำนัก มีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน ณ เบื้องล่างของพวกเขา ในสวนสวรรค์พวกเขาจะได้ประดับกำไลทอง และสวมอาภรณ์สีเขียวทำด้วยผ้าไหมละเอียด และผ้าไหมหยาบ นอนเอกเขนกบนเตียงในสวรรค์ เป็นการตอบแทนที่ดีเยี่ยมและเป็นที่พักพิงที่ดีเยี่ยม¹

32. และจงเปรียบเทียบอุทาทาหม์หนึ่งแก่พวกเขา คือชายสองคน² เราได้ให้สวนองุ่นสองแห่งแก่คนหนึ่งทั้งสองคน และเราได้ล้อมสวนทั้งสองไว้ด้วยต้นอินทผลัม และเราได้ทำให้มีพืชพันธุ์ระหว่างสวนทั้งสองด้วย

33. แต่ละสวนทั้งสองแห่งนี้ได้ออกผลิตผลของมันอย่างสมบูรณ์ ไม่เคยลดน้อยแต่อย่างใด และเราได้ให้ลำน้ำไหลท่ามกลางสวนทั้งสอง

34. และเขาได้รับผลิตผล ดังนั้นเขาจึงกล่าวแก่เพื่อนของเขา ขณะที่กำลังได้เถียงกันอยู่ว่า ฉันมีทรัพย์สินมากกว่าท่าน และมีข้าบริพารมากกว่า

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
يُحَلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِعِينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعَمَ الثَّوَابِ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٦٧﴾

﴿ وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ
مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمْ بِبُنْحُلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٦٨﴾

كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ مَائِنَاتٍ أَلْفَهُمَا وَلَمْ نَبْزُلْهُنَّ سِتْرًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٦٩﴾

وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٧٠﴾

¹ พวกก็อดยานี้ยตีความหมายของอายะฮ์นี้ว่า เป็นการพยากรณ์อีกโศกหนึ่งถึงชัยชนะของพวกเขาสำหรับต่อพวกโรมันและเปอร์เซีย และจะได้ครองความมั่งคั่ง การอธิษฐานความหมายเช่นนี้เป็นการบิดเบือนถ้อยคำของอัลกุรอาน และขัดแย้งกับความเป็นจริงของสำนวนคำพูด ซึ่งคล้ายกับการตีความของพวกเขาบาฏินียะฮ์ที่ปฏิเสธเรื่องวันปรโลก และปฏิเสธเรื่องการตอบแทนแก่ผู้ทำดีและผู้ทำชั่วในวันปรโลก เป็นการตีความหมายตามอารมณ์ และเป็นการหลงผิด

² นักตีพิซริกกล่าวว่า ชายสองคนเป็นพี่น้องกันจากบะนีอิสรออีล ทั้งสองคนได้รับมรดกจากพ่อของเขา คนที่เป็นกาฟิรซื้อสวนสองแปลงคนน้องเป็นมุอมีนใช้จ่ายเงินไปเพื่อความโปรดปรานของอัลลอฮ์จนกระทั่งหมดคนที่ได้กล่าวตำหนิคนน้องในความยากจนของเขา และพูดจาโอ้อวดแสดงความมั่งมี จนกระทั่งอัลลอฮ์ทรงให้ทรัพย์สินสมบัติของเขาสูญสิ้นไป เพราะเขาลืมความโปรดปรานของอัลลอฮ์ที่ดีให้แก่เขา

35. เขาได้เข้าไปในสวนของเขาโดยที่เขาเป็นผู้
อธรรมแก่ตัวเขาเอง เขากล่าวว่า ฉันไม่คิดว่า
สวนนี้จะพินาศไปได้เลย

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ
أَنْ يَبْدَهُنَّ زَيْتُونَهُ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

36. และฉันไม่คิดว่าวันอาสานของโลกจะมีขึ้น
และหากว่าฉันจะถูกกลับไปยังพระผู้เป็นเจ้าของ
ฉัน แน่نون ฉันจะพบที่กลับที่ดียิ่งกว่านี้¹

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَىٰ رَبِّي
لَأَجِدَنَّ حَيْثَ أَمِنْتُهَا مُمْتَلِكًا ﴿٣٦﴾

37. เพื่อนของเขาบอกว่าแก่เขาขณะที่กำลังโต้เถียง
กันอยู่ว่า ท่านเนรคุณต่อพระผู้สร้างท่านจากดิน
แล้วจากเชื้อฮุสฎิ แล้วพระองค์ทรงทำให้ท่าน
เป็นคนโดยสมบูรณ์ กระนั้นหรือ

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

38. แต่ฉันเชื่อว่าพระองค์คืออัลลอฮ์ พระผู้เป็น
เจ้าของฉัน² และฉันจะไม่ตั้งผู้ใดร่วมเป็นภาคี
กับพระผู้เป็นเจ้าของฉันเลย³

لَنَكُنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

39. และทำไมเล่าเมื่อท่านเข้าไปในสวนของท่าน
ท่านควรกล่าวว่า สิ่งที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์
(ย่อมเกิดขึ้น)⁴ ไม่มีพลังใด ๆ (ที่จะช่วยเราได้)
นอกจากที่อัลลอฮ์ หากท่านเห็นว่าฉันด้อยกว่า
ท่านทางด้านทรัพย์สินสมบัติและลูกหลาน

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ إِن سَرَبْنَا فَمَا لَنَا مِنْكُمْ مَا لَا وُلْدًا ﴿٣٩﴾

¹ เขามีความเชื่อมั่นว่าวันกียามะฮ์จะไม่เกิดขึ้น และปฏิเสธว่าสวนของเขาจะไม่พินาศไปได้เลย
นอกจากนี้ยังพูดจาโอหังอีกว่า สมมติว่า หากมีวันฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีก ตามคำกล่าวอ้างของน้องชายที่เป็น
มุอิมินแล้ว พระองค์ก็จะทรงให้เขาดีกว่าในโลกอาคิเราะฮ์เสมือนกับที่พระองค์ทรงให้เขามั่งมีในโลกนี้
อย่างแน่นอน

² และผู้ให้บังเกิดฉัน

³ ดังนั้นพระองค์คือผู้ที่สมควรแก่การเคารพบูชาแต่เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใด ๆ ร่วมกับพระองค์

⁴ ท่านควรจะกล่าวว่า นี่คือความโปรดปรานของอัลลอฮ์ สิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ย่อมเกิดขึ้นและสิ่งที่
พระองค์ไม่ทรงประสงค์ย่อมจะไม่เกิดขึ้น

40. ดังนั้น บางทีพระเจ้าเป็นเจ้าของฉันจะทรง
ประทานให้ฉันดีกว่าสวนของท่าน¹ และจะทรง
ส่งสายฟ้าฟาดลงที่สวนของท่าน แล้วมันจะ
กลายเป็นที่ดินโล่งเตียน

41. หรือน้ำของมันเป็นเหือดแห้งแล้ว
ท่านไม่สามารถจะพบมันได้เลย

42. และผลิดผลของเขาถูกทำลายหมด แล้ว
เขาก็ประกบฝ่ามือทั้งสองด้วยความเสียใจต่อ
สิ่งที่เขาได้จับจ่ายไป และมันพียงพาบลงมา และ
เขากล่าวว่า โอ้ หากฉันไม่เอาผู้ใดมาตั้งภาคี
กับพระเจ้าเป็นเจ้าของฉัน

43. และเขาไม่มีพรรคพวกจะช่วยเขาได้
นอกจากอัลลอฮ์ และเขาก็มิได้เป็นผู้ช่วยเหลือ²

44. ด้วยเหตุนั้น การคุ้มครองช่วยเหลือเป็น
ของอัลลอฮ์ผู้ทรงสัจจะ และพระองค์ทรงดีเยี่ยม
ในการตอบแทน³ และทรงดีเยี่ยมในบั้นปลาย⁴

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُوَفِّيَنِّي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَوِيعًا
رَّزَقًا ﴿٤٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَا وَهَا غُورًا فَلَنْ نَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾

وَأُحِيطَ بِشَمْرِهِ ۖ فَاصْبَحْ بِقَلْبِكَ كَفَنَةً عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا
وَهُيَ حَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ بَلَغَنِي
لَمَّا شَرَكْتُ رَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَبْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مُنْقَصِرًا ﴿٤٣﴾

هَٰذَا لِكِ الْوَلِيَّةِ لِلَّهِ الْحَقُّ هُوَ خَيْرٌ نُّوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

¹ คือฉันหวังว่า จากการกระทำของอัลลอฮ์ ตะอาลา และการทำดีของพระองค์ก็จะทรงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่
มีอยู่กับฉันและสิ่งที่มีอยู่กับท่าน คือความจนและความมั่งมี แล้วพระองค์ก็ประทานชริกแก่ฉันด้วยสวน
ดีกว่าสวนของท่านเนื่องเพราะการอิमानของฉันต่อพระองค์ และทรงถอดถอนความโปรดปรานของ
พระองค์จากท่าน เพราะการปฏิเสธศรัทธาของท่านต่อพระองค์ และทรงทำลายสวนของท่าน

² คือตัวของเขาเองก็ไม่สามารถจะขยับยั้งการพยายาและการลงโทษของอัลลอฮ์ ตะอาลา ได้

³ ทั้งในโลกนี้และโลกหน้าแก่ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์

⁴ แก่ผู้ที่ยึดพระองค์เป็นที่พึ่ง และหวังในการตอบแทนของพระองค์

45. และจงเปรียบอุทาหรณ์การดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้แก่พวกเขา ประหนึ่งน้ำที่เราหลั่งมันลงมาจากฟากฟ้า ดังนั้นพืชผลในแผ่นดินก็จะคลุกเคล้าไปกับน้ำ แล้วมันก็แห้งกรังเป็นเศษเป็นชิ้นซึ่งลมจะพัดมันให้ปลิวว่อน และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง¹

46. ทรรศนะสมบัติและลูกหลานคือ เครื่องประดับแห่งการดำรงชีวิตในโลกนี้² และความดีทั้งหลายที่จริงนั้น เป็นการตอบแทนที่ดียิ่ง ณ ที่พระเจ้าของเจ้า และเป็นความหวังที่ดียิ่ง³

47. และ (จงรำลึก) วันที่เราให้เทือกเขาเคลื่อนย้ายไป และเจ้าจะเห็นแผ่นดินราบเรียบ และเราจะชุมนุมพวกเขา ดังนั้น เราจะไม่ให้ผู้ใดออกไปจากพวกเขาเลย⁴

48. และพวกเขาจะถูกนำมารวมเป็นแถวต่อหน้าพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า โดยแน่นอน พวกเจ้าจะถูกนำมายังเราดังที่เราให้บังเกิดพวกเจ้าใน

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقَدِّرًا ﴿١٥﴾

أَمْوَالٌ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرًا مِمَّا كَانُوا ﴿١٦﴾

وَيَوْمَ نُسَبِّحُ لِلْحَيْبَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَا لَهُمْ قَوْمًا تَعَادَى مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿١٧﴾

وَعَرَضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْتُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿١٨﴾

¹ คือพระองค์ทรงอำนาจในการทำลายให้พินาศ และทรงอำนาจในการให้มีชีวิต ไม่มีสิ่งใดในชั้นฟ้าและแผ่นดินจะยับยั้งหรือบั่นทอนการกระทำของพระองค์ได้

² ทั้งหมดดย่อมไปสู่ความสูญสลายและความพินาศ ไม่มีผู้ใดที่จะภาคภูมิใจและหลงใหลในมันนอกจากคนโง่โง่

³ อิบน์อับบาสกล่าวว่า ความดีทั้งหลายที่จริงนั้นคือการละหมาด 5 เวลา และว่าหมายถึงงานทุกอย่างที่ดี เช่น คำพูดและการปฏิบัติที่จะคงอยู่เพื่ออาคิเราะฮ์ และในหะดีษมีรายงานว่า “ซุบฮันลลอฮ์ วัลฮัมดุลิลลาฮ์ วัลอิลาฮะฮ์ อัลลิลลลอฮ์ วัลลอฮ์ ยักบัร คือ ความดีทั้งหลายที่จริง

⁴ คือเราจะชุมนุมมนุษย์ในสมัยแรกและสมัยสุดท้าย ไว้ในสถานที่แห่งการชำระบัญชี เราจะไม่ปล่อยให้ผู้ใดหนีออกไปได้

ครั้งแรก¹ แต่พวกเจ้าอ้างว่าเราไม่ได้กำหนดเวลาสำหรับพวกเจ้า

49. และบันทึกจะถูกวางไว้² ดังนั้น เจ้าจะเห็นผู้กระทำความผิดทั้งหลายวันกัลวาล์ซึ่งมีอยู่ในบันทึก และพวกเขาจะกล่าวว่า โอ้ ความวิบัติของเราเอ๋ย บันทึกอะไรกันนี้ มันมิได้ละเว้นสิ่งเล็กน้อยและสิ่งใหญ่โตเลย เว้นแต่ได้บันทึกไว้ครบถ้วน และพวกเขาได้พบสิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติไว้ปรากฏอยู่ต่อหน้าและพระผู้เป็นเจ้าของเจ้ามีทรงอธรรมต่อผู้ใดเลย³

50. และเมื่อเราได้กล่าวแก่มะลาอิกะฮ์ว่า จงสุญูดคารวะต่ออาดัม⁴ พวกเขาก็แสดงการละเว้นแต่อิบลิส มันอยู่ในจำพวกญิน⁵ ดังนั้น มันจึงฝ่าฝืนคำสั่งของพระผู้เป็นเจ้าของมัน แล้วพวกเจ้าจะยึดเอามันและวงศัวานของมัน เป็นผู้คุ้มครองอื่นจากข้ากระนั้นหรือ ทั้ง ๆ ที่พวกมันเป็นศัตรูกับพวกเจ้า มันช่างชั่วช้าแท้ ๆ ในการแลกเปลี่ยนสำหรับพวกอธรรม⁶

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿١٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٢٠﴾

1 คือจะมีเสียงกล่าวแก่พวกกุฟฟารเป็นการสั่งสอนว่า พวกเจ้าได้มาหาเราในสภาพเท่าเปล่าเปลือย ไม่มีอะไรติดตัวมาเลย เช่น ทพย์สมบัติและลูกหลานก็ดี เหมือนกับสภาพของพวกเจ้าเมื่อเราได้ให้บังเกิดเจ้าครั้งแรก

2 คือบันทึกการทำงานของมนุษย์จะถูกวางไว้ และถูกนำมาเสนอแก่พวกเขา

3 คือพระองค์จะไม่ลงโทษผู้ใดโดยปราศจากความคิด และจะไม่ลดหย่อนผลบุญของผู้ทำดี

4 เป็นการสุญูดคารวะและให้เกียรติ มิใช่สุญูดอิบาดะฮ์

5 ในอายะฮ์แจ้งไว้อย่างชัดเจนว่า อิบลิสเป็นจำพวกญิน มิใช่มะลาอิกะฮ์

6 คือชั่วช้าแท้ ๆ ในการอิบาดะฮ์ชัฏฏอนแทนการอิบาดะฮ์ฮุฎเราะฮ์มาบน

51. ซามีได้เอาพวกมันมาเป็นพยาน ในการสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน แม้ในการสร้างตัวพวกมันเอง¹ และซามีได้เอาพวกที่ทำให้ผู้อื่นหลงผิดมาให้ความช่วยเหลือ²

﴿ مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلِقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مَتَّحِدًا الْمُضِلِّينَ عَصَا ﴾

52. และ (จงรำลึก) วันที่พระองค์ตรัสว่า พวกเจ้าจงเรียกคู่ภาคีของข้าที่พวกเจ้ากล่าวอ้างนั้น³ แล้วพวกเขาก็ร้องขอให้พวกมันช่วยเหลือ แต่พวกมันจะไม่ตอบรับพวกเขา และเราได้กำหนดให้มีแหล่งพินาศระหว่างพวกมันกันเอง⁴

﴿ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴾

53. และพวกกระทำความผิดมองเห็นไฟนรก พวกเขา ก็รู้ว่า แน่นอนพวกตนจะตกลงไปในนั้น และพวกเขาจะไม่พบทางรอดจากมันไปได้เลย

﴿ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَافِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عِنْدَهَا مَصْرَفًا ﴾

54. และเราได้ชี้แจงแก่มนุษย์ในอัลกุรอานนี้ แต่ละตัวอย่าง⁵ แต่มนุษย์นั้นชอบโต้เถียงในเรื่องต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่

﴿ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرِ شِقْوَ جَدًّا ﴾

55. และไม่มีสิ่งใดที่จะยับยั้งมนุษย์จากการศรัทธา เมื่อแนวทางที่ถูกต้องได้มายังพวกเขา และการขอลงโทษต่อพระเจ้าของพวกเขา เว้นแต่จะให้แบบอย่างแต่เก่าก่อน (การลงโทษ)

﴿ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأُولَىٰ أَوْ أَنْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴾

¹ เพราะพวกมันก็เป็นบ่าวเช่นเดียวกับพวกเจ้า มันไม่มีอำนาจใด ๆ ทั้งสิ้น

² คือซามีได้เอาพวกมันมาให้ความช่วยเหลือข้าในการสร้างแล้วทำไมพวกเจ้าจึงหลงเชื่อฟังพวกมันอื่นจากข้า

³ คือให้พวกมันช่วยเหลือพวกเจ้าจากการลงโทษของข้า

⁴ คือระหว่างพวกนุซากับพวกอุญซุซา ทั้งสองพวกจะไม่ผ่านนรกไปได้

⁵ คือในอัลกุรอานนี้มีทั้งตัวอย่าง หลักฐาน และบทเรียนอย่างมากมาย

มายังพวกเขา หรือจะให้การลงโทษมายังพวกเขา
ต่อหน้าต่อตา¹

56. และเราได้ส่งบรรดาอูซูลมาเพื่ออื่นใด
เว้นแต่เป็นผู้แฉ่งชาวดีและเป็นผู้ตักเตือน² และ
บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะได้แย้งด้วยความเท็จ
เพื่อทำลายล้างศีลธรรมด้วยมัน (ความเท็จ)³
และพวกเขายึดเอาโครงการทั้งหลายของข้าและ
สิ่งที่ถูกตักเตือนเป็นการล้อเลียน

57. และผู้ใดจะอธรรมยิ่งไปกว่าผู้ที่ถูกเตือน
ให้รำลึก ด้วยโครงการทั้งหลายของพระผู้เป็น
เจ้าของเขา แล้วเขาก็หันหลังห่างออกไป แล้ว
ลืมสิ่งที่มือทั้งสองของเขาประกอบไว้⁴ แท้จริง
เราได้ทำฝาปิดบนหัวใจของพวกเขา ในการที่
พวกเขาจะเข้าใจมัน และในหูของพวกเขา
หนวก⁵ และถ้าเจ้าเรียกร้องพวกเขาไปสู่แนวทาง
ที่ถูกตักเตือน พวกเขาจะไม่อยู่ในแนวทางที่ถูกตัก
เตือนเลย⁶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَطْلِ لِيُذْخَبُوا بِهِ
الْحَقُّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِنَا وَمَا نُنذِرُهُمْ ۝٥٦

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا
وَلَيْسَىٰ مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ إِلَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا
وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ
فَلَنْ يَهْتَدُوا وَإِذَا بَدَأْنَا

¹ ความหมายของอายะฮ์คือ ไม่มีสิ่งใดที่จะยับยั้งพวกเขาจากการอีมานและการขอลงโทษ เว้นแต่การ
เรียกร้องของพวกเขาที่อยากจะเห็นการลงโทษที่ได้ถูกสัญญาไว้อย่างทันตาเห็น

² คือเพื่อแฉ่งชาวดีแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และตักเตือนแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา

³ คือขณะที่พวกเขาเรียกร้องขอสิ่งปาฏิหาริย์ หรือสิ่งมหัศจรรย์ หรือเร่งเร้าให้มีการลงโทษนั้น พวกเขา
มิได้ประสงค์การศรัทธาดอก แต่ว่าพวกเขากระทำไปเพื่อเป็นการล้อเลียนและเหยียดหยามเท่านั้น

⁴ คือลืมสิ่งที่เขาได้กระทำไว้ เช่น การทำบาปชั้นอุกฤษฏ์และการงานที่น่าเกลียดโดยไม่นึกถึงบันปลาย
ของมัน

⁵ คือเราทำให้หัวใจของเขามิได้ปิด เพื่อมิให้เขาใจอูฐอรานและตระหนกถึงเคล็ดลับต่าง ๆ และมีได้รับ
ประโยชน์จากบทเรียนต่าง ๆ และข้อบัญญัติต่าง ๆ และในหูของพวกเขาหนวก หมายถึงความหนวก
ของหูจะปิดกั้นพวกเขาให้เข้าใจหรือได้รับประโยชน์

⁶ เพราะพวกเขาไม่เข้าใจและไม่ได้ยิน ดังนั้นสภาพของพวกเขาจึงเปรียบเสมือนปศุสัตว์

58. และพระองค์ผู้เป็นเจ้าของเจ้าคือผู้ทรงอภัยผู้ทรงเมตตาเสมอ หากพระองค์จะทรงเอาโทษพวกเขา ตามที่พวกเขาได้สะสมเอาไว้ แน่نونพระองค์จะทรงเร่งการลงโทษแก่พวกเขา¹ แต่สำหรับพวกเขามีกำหนดเวลา ซึ่งพวกเขาจะไม่พบที่พึงอื่นใดนอกจากพระองค์

وَرَبُّكَ الْعَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهم
بِمَا كَسَبُوا الْعَجَل لَهُمُ الْعَذَابُ بَل لَّهُم
مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِن دُونِهِ مَوْيِلًا ﴿٥٨﴾

59. และเมืองเหล่านั้น เราได้ทำลายพวกเขาเมื่อพวกเขาอยู่ดีธรรม และเราได้กำหนดเวลาสำหรับความพินาศของพวกเขาวไปแล้ว²

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَعَلْنَا لِهَلْكَهم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾

60. และจงรำลึกเมื่อมุซาได้กล่าวแก่คนใช้หนุ่ม (ยูซอ อิบน์ฮุน) ของเขาว่า ฉันจะยังคงเดินต่อไปจนกว่าจะบรรลุสู่ชุมทางแห่งสองทะเลหรือฉันจะคงเดินต่อไปอีกหลายปี³

وَإِذ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

¹ แต่พระองค์ทรงผ่อนผันและยืดเวลาการลงโทษแก่พวกเขา ทั้งนี้เพราะความเมตตาของพระองค์ คือทรงผ่อนผันแก่ผู้อธรรม แต่พระองค์จะไม่ทรงทอดทิ้งเขาเป็นแน่

² นั่นคือข่าวคราวของประชาชาติต่าง ๆ ในอดีต เช่น ชนชาติฮูด คอและฮุ ลูฏ และฮุอัยบ เราได้ทำลายพวกเขาเมื่อพวกเขาอธรรม โดยได้กำหนดเวลาไว้อย่างแน่นอน ดังนั้นพวกปฏิเสธศรัทธาและพวกดื้อรั้นจะไม่ใคร่ครวญบ้างหรือ

³ เรื่องราวของมุซา อะลัยฮิสสลาม มิได้น่ามากกล่าวไว้ในอัลกุรอาน นอกจากในซูเราะฮ์นี้ อัลกุรอานมิได้กำหนดสถานที่ นอกจากกล่าวว่าเป็นชุมทางแห่งสองทะเล และมีได้กำหนดเวลาว่าเป็นช่วงไหนในชีวิตของมุซา ไม่ว่าจะเป็นขณะที่อยู่ในอียิปต์ก่อนที่จะพาบะนีอิสรอ้อลออกไป หรือหลังจากพาทออกไปแล้ว และหลังจากพาทออกไปแล้วเมื่อใด ก่อนเดินทางไปยังดินแดนคัคคัสลีห์ หรือหลังจากเดินทางไปยังที่นั่นแล้วมีรายงานมากมายจากอิบนุอับบาสและคนอื่น ๆ ในเรื่องนี้ แต่เราขออุติเพียงตัวบทของเรื่องที่มีปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน และเรามีความเชื่อมั่นว่า การที่อัลกุรอานได้นำมากกล่าวไว้โดยมิได้เพิ่มเติม และมิได้กำหนดสถานที่ วัน เวลา และชื่อต่าง ๆ นั้น เป็นเคล็ดลับโดยเฉพา

61. ดังนั้น เมื่อทั้งสองถึงชุมทางระหว่างสองทะเลแล้ว¹ ทั้งสองลืมลางของเขา ดังนั้นมันจึงหาวิธีของมันลงทะเลไปตามทาง²

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُرُوتَهُمَا
فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿١٦﴾

62. ครั้นเมื่อทั้งสองเดินเลยต่อไปอีก เขาได้กล่าวแก่คนใช้หนุ่มของเขาว่า จงนำอาหารกลางวันของเราออกมา โดยแน่นอน เราได้รับความลำบากจากการเดินทางของเรา³

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي نَسِيتُ الْغَدَاةَ
فَلَقَدْ لَعِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿١٧﴾

63. เขากล่าวว่า ท่านมิเห็นดอกหรือเมื่อเราพักอยู่ที่ก้อนหิน แท้จริงฉันลืมน้ำที่จะพุดถึงเรื่องปลาและไม่มีผู้ใดที่ทำให้ฉันลืมน้ำถึงมัน นอกจากชัยฏอน และมันก็หาทางลงทะเลไปอย่างน่าประหลาดแท้ๆ

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْتَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
الْحُوتَ وَمَا أَنسِيئُهُ إِلَّا اللَّسَانُ الَّذِي أَذْكَرُهُ
وَأَتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿١٨﴾

64. เขากล่าวว่า นั่นแหละคือสิ่งที่เราต้องการหา³ ดังนั้น ทั้งสองจึงหวนกลับตามร่องรอยไปที่เดิม

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْتَغِ فَأَزْدَا عَلَيْهِمَا إِتَابَهُمَا
فَصَصَا ﴿١٩﴾

65. แล้วทั้งสองได้พบว่าคนหนึ่งจากปวงบ่าวของเรา⁴ ที่เราได้ประทานความเมตตาจากเราให้แก่เขา และเราได้สอนความรู้จากเราให้แก่เขา

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً
مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٢٠﴾

¹ ส่วนใหญ่ของนักตีพิมพ์มีความเห็นว่า ชุมทางของทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและทะเลแดง คือบริเวณทะเลสาบอัลมูราเซฮ์กับทะเลสาบอัลติมิซาห์ หรือชุมทางของอ่าวอะเกาะบะฮ์และสุเอซในทะเลแดง เพราะอาณาบริเวณนี้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของบะนีอิสราอิล เนื่องจากการเดินทางออกจากอียิปต์

² ส่วนใหญ่ของนักตีพิมพ์มีความเห็นว่า ปลาในที่นี้เป็นปลาอย่าง การให้มันมีชีวิตขึ้นมาและหาทางลงทะเลนั้น เป็นสัญญาณหนึ่งในบรรดาสัญญาณต่าง ๆ ของอัลลอฮ์แก่หมู่ชา

³ นั่นคือจุดมุ่งหมายของเรา คือการพบปะกับคนดี ศอและฮ์

⁴ ทั้งสองได้พบกับเคาะฎิร อะลียฮิสสลาม ที่ไซดหินแห่งหนึ่ง ซึ่งปลาได้หายตัวไป ตามรายงานซึ่งมีหลักฐานอัลกุรอาน และซุนนะฮ์ยืนยันว่าเคาะฎิร อะลียฮิสสลามเป็นนะบีคนหนึ่ง ซึ่งในอายะฮ์ได้ใช้สำนวนว่าเป็นบ่าวคนหนึ่งในพวงบ่าวของพระองค์โดยสำนวนนี้อัลลอฮ์ ตะอาลา เคยใช้กับบรรดานะบี

66. มูซาได้กล่าวแก่เขาว่า จะให้ฉันติดตามท่านไปได้ไหม โดยท่านจะต้องสอนฉันจากสิ่งที่ท่านได้เคยเรียนรู้มา ตามแนวทางที่เที่ยงตรง¹

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَني
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلًا ﴿٦٦﴾

67. เขากล่าวว่า แท้จริง ท่านจะไม่สามารถมีความอดทนร่วมกับฉันได้²

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

68. และท่านจะอดทนได้อย่างไร ในสิ่งที่ท่านไม่มีความรู้อย่างละเอียดละออ³

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خَبْرًا ﴿٦٨﴾

69. เขากล่าวว่า หากอัลลอฮ์ทรงประสงค์ ท่านจะพบฉันเป็นผู้อดทน และฉันจะไม่ฝ่าฝืนคำสั่งของท่าน

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا
وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾

70. เขากล่าวว่า ดังนั้น ถ้าท่านติดตามฉัน ก็อย่าได้ถามฉันถึงสิ่งใด จนกว่าฉันจะเล่าเรื่องนั้นแก่ท่าน

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ
حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾

71. ดังนั้นทั้งสองจึงออกเดินทาง⁴ จนกระทั่งเมื่อทั้งสองลงเรือ เขา (เคาะฎิร) จึงเจาะรูมัน เขา (มูซา) กล่าวว่า ท่านเจาะรูมันเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในเรือจมน้ำกระนั้นหรือ โดยแน่นอนท่านได้นำมาซึ่งสิ่งที่ไม่ดีร้ายยิ่ง

فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ
أَخَرَقْنَا لِتَفْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾

¹ คือท่านจะอนุญาตให้ฉันติดตามท่านไป เพื่อที่ฉันจะได้เรียนรู้วิชาการจากท่าน โดยฉันจะช่วยชี้แนะการดำรงชีวิตของฉันได้ไหม

² อิบน์อบบาสอธิบายว่า ท่านจะอดทนไม่ได้ต่อการกระทำของฉัน เพราะฉันรู้ในสิ่งเร้นลับบางอย่างของพระเจ้าของฉัน

³ คือท่านจะอดทนได้อย่างไร ในสิ่งที่โดยเปิดเผยแล้วท่านยอมรับไม่ได้ และท่านก็ไม่รู้ในสิ่งที่ถูกปกปิดไว้

⁴ เมื่อทั้งสองออกเดินทางมาตามชายทะเล จนกระทั่งเมื่อเรือผ่านมา บรรดาลูกเรือรู้จักเคาะฎิรจึงให้ทั้งสองลงเรือไปโดยไม่คิดค่าโดยสารแต่อย่างใด

72. เขากล่าวว่า ฉันมิได้บอกหรือว่า แท้จริง ท่านจะไม่สามารถมีความอดทนร่วมกับฉันได้

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾

73. เขา (มุซา) กล่าวว่า โปรดอย่าเอาโทษกับฉันเลยในสิ่งที่ฉันลืมนและอย่าบังคับฉันให้ลำบากใจในเรื่องของฉันเลย

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تَكْرِهْنِي
مِنْ أَمْرِي عَسْرًا ﴿٧٣﴾

74. ดังนั้นเขาทั้งสองจึงออกเดินทางต่อไป จนกระทั่งเมื่อทั้งสองพบเด็กคนหนึ่ง เขา (เคาะฎิร) จึงฆ่าเด็กคนนั้น¹ เขา(มุซา) กล่าวว่า ท่านฆ่าชีวิตบริสุทธิ์โดยมิได้ทำผิดต่อชีวิตอื่น กระนั้นหรือ โดยแน่นอน ท่านทำสิ่งที่ร้ายแรงยิ่ง

فَانظُرْنَا حَتَّىٰ إِذَا لِقِيَ غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقَتَلْتَ
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

75. เขากล่าวว่า ฉันมิได้บอกหรือว่า แท้จริง ท่านจะไม่สามารถมีความอดทนร่วมกับฉันได้

﴿٧٥﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٧٥﴾

76. เขา (มุซา) กล่าวว่า หากฉันถามสิ่งใดจากท่านหลังจากนี้ ท่านอย่าคับฉันเป็นเพื่อนร่วมทางอีกเลย แน่หนอน ท่านมีข้อแก้ตัวจากฉันพอแล้ว²

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي
فَدَلَّغْتَ مِن لَدُنِّي عَذْرًا ﴿٧٦﴾

77. ดังนั้นทั้งสองจึงออกเดินทางต่อไป จนกระทั่งเมื่อทั้งสองพบชาวเมืองหนึ่ง³ ทั้งสองได้ขออาหารจากชาวเมืองนั้น แต่พวกเขาปฏิเสธ

فَانظُرْنَا حَتَّىٰ إِذَا آتَيْنَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعْنَا أَهْلَهَا
فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوا هُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ
أَنْ يَنْقُضَ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ
عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

¹ หลังจากลงเรือแล้ว ทั้งสองได้ออกเดินทางต่อไป

² คือท่านได้ยอมรับข้อแก้ตัวแก่ฉันแล้ว ในการเลิกคบฉันเป็นเพื่อนร่วมเดินทางถึง 2 ครั้ง ดังนั้น ท่านมีข้อแก้ตัวแก่ฉันแล้ว เพราะฉันผิดสัญญากับท่านถึงสามครั้ง

³ อิบน์อบบาสกล่าวว่า เป็นชาวเมืองอันฎอิกียะฮ์ ชาวเมืองนั้นเป็นคนตระหนี่ ไม่ต้อนรับแขกและไม่เมื่อแม่เจ็จนแก่คนหัวโหย

ที่จะต้อนรับเขาทั้งสองต่อมาเขาทั้งสองได้พบ
กำแพงแห่งหนึ่งกำลังจะพังลงมาแล้วเขาก็ทำให้
มันตรง เขา (มุซา) กล่าวว่า ถ้าท่านประสงค์
แน่นอนท่านจะเอาค่าแรงตอบแทนสำหรับ
มันได้¹

78. เขากล่าวว่า นี่คือการแยกกันระหว่างฉัน
กับท่าน² ฉันจะบอกท่านถึงความหมายที่ท่าน
ไม่สามารถมีความอดทนในสิ่งนั้น ๆ ได้

79. ส่วนเรื่องของเรือเดินทะเลนั้น มันเป็น
ของพวกผู้ขัดสนทำงานอยู่ในทะเล ฉันตั้งใจจะ
ทำให้มันมีตำหนิ เพราะเบื้องหลังพวกเขานั้นมี
กษัตริย์องค์หนึ่งคอยยึดเรือดี ๆ ทุกลำโดยใช้
อำนาจ³

80. และส่วนเรื่องของเด็กนั้นก็คือ พ่อแม่ของ
เขาเป็นผู้ศรัทธา เรากลัวว่าเขาจะเคียดแค้นให้
ทั้งสองตกอยู่ในการละเมิดและปฏิเสธศรัทธา⁴

81. ดังนั้นเราปรารถนา (ฆ่าเขาโดยหวัง) ว่า
พระเจ้าเป็นเจ้าของทั้งสองจะทรงเปลี่ยนลูกที่ดีกว่า
ให้แก่ทั้งสอง มีความบริสุทธิ์ดีกว่าและใกล้ชิด
ต่อความเมตตา (แก่ทั้งสอง)

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ سَأُنَبِّئُكَ بِمَا أُوَدِّعُ
مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

أَمَا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ
فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ
مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾

وَأَمَا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا
أَنْ يُرْهِمَهُمَا طَافِيئِنَا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَوَةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ﴿٨١﴾

¹ คือคิดเอาค่าแรงเป็นค่าจ้าง เพื่อไปซื้ออาหารมาได้

² ถึงเวลาแล้วที่เราจะแยกจากกัน ตามสัญญาที่ท่านได้ให้ไว้

³ คือยึดเรือดี ๆ ทุกลำที่ไม่มีตำหนิ

⁴ ส่วนเด็กที่ฉันฆ่ามันเป็นกาฟิรและคนเลว

82. และส่วนเรื่องของกำแพงนั้น มันเป็นของเด็กผู้ชายกำพร้าว้าสองคนที่อยู่ในเมือง และได้กำแพงนั้นมีชุมทรัพย์ของเขาทั้งสอง¹ และพ่อของเด็กทั้งสองก็เป็นคนดี ดังนั้น พระผู้เป็นเจ้าของท่านทรงประสงค์ที่จะให้เด็กทั้งสองบรรลุสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และจะให้เด็กทั้งสองเอาชุมทรัพย์ของทั้งสองออกมาเอง² เป็นความเมตตาจากพระผู้เป็นเจ้าของท่าน และฉันมิได้ทำสิ่งนั้นตามความพอใจของฉัน นั่นคือความหมายที่ท่านไม่สามารถมีความอดทนในสิ่งนั้น ๆ ได้

83. และพวกเขาถามเจ้าเกี่ยวกับซุลกีอรรนัยน³ จงกล่าวเถิด ฉันจะเล่าเรื่องของเขาแก่พวกท่าน

84. แท้จริงเราได้ให้อำนาจแก่เขาในแผ่นดิน และเราได้ให้เขาทุกสิ่งที่เขาต้องการ⁴

85. ดังนั้น เขาจึงมุ่งไปทางหนึ่ง (ทางตะวันตก)

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسَخَّرِيَا
كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي
ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

وَسَأَلُونَكَ عَن ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا
عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا ﴿٨٤﴾

فَأَنجَبَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

¹ ถ้าปล่อยให้กำแพงพังลงมา ชุมทรัพย์ก็จะประจักษ์ออกมา เด็กทั้งสองไม่สามารถป้องกันชุมทรัพย์ได้

² โดยที่เด็กทั้งสองสามารถคุ้มกันชุมทรัพย์นั้นได้ ณ ที่นี้ความลับได้ถูกเผยออกมา อันเนื่องมาจากเคล็ดลับแห่งการกระทำเช่นนั้นของบ่าวที่ศอลิหฺ เช่นเดียวกับที่มันได้ถูกเผยออกมา โดยที่พระองค์จะไม่ทรงเปิดเผยให้ผู้ใด นอกจากผู้ที่พระองค์ทรงพอพระทัยเท่านั้น นี่แหละคือเรื่องราวของมุซา กับบ่าวที่ศอลิหฺ จึงมีความสัมพันธ์กับเรื่องชาวถ้ำตรงที่ว่า ปล่อยให้เรื่องของสิ่งพันธุณวิสัยเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์องค์เดียวซึ่งพระองค์ทรงจัดเตรียมเรื่องต่าง ๆ ด้วยฮิคมะฮ์ของพระองค์

³ กล่าวกันว่า เป็นกษัตริย์มุสลิมแห่งเยเมน ที่เรียกกันว่า ซุลกีอรรนัยน ก็เพราะเขามีอำนาจปกครองดินแดนจากตะวันออกรจดตะวันตก

⁴ นักตีฟิรากล่าวว่า ซุลกีอรรนัยนมีอำนาจปกครองในสมัยระหว่างนะบีอิซา กับนะบีฮุซัยมัด มีรายงานว่าคุณคัลที่มีอำนาจปกครองแผ่นดินมีอยู่ 4 คน เป็นมุอฺมิน 2 คน กาฟิร 2 คน ที่เป็นมุอฺมินคือนะบีสุลัยมาน กับซุลกีอรรนัยน ส่วนกาฟิร 2 คนคือนักรูตและบัคตันคีร

86. จนกระทั่งเมื่อเขาไปถึงดินแดนที่ดวงอาทิตย์ตก เขาพบมันตกลงในน้ำชุ่นดำ¹ และพบ ณ ที่นั้นชนหมู่หนึ่ง เรากล่าวว่า (อัลลอฮ์ทรงดลใจเขา) โอ้ ซุสกีอรรันยัญ เจ้าจงลงโทษพวกเขา² หรือทำความดีต่อพวกเขา

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ ۖ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قَلِيلًا يُدْعَوْنَ الْفَرَيْنِ ۗ
إِيمَانٌ أَن تَعَذِّبَ وَإِيمَانٌ أَن تَنْخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

87. เขากล่าวว่า ส่วนผู้ที่อธรรมนั้นเราจะลงโทษเขา แล้วเขาจะถูกนำกลับไปยังพระผู้เป็นเจ้าของเขา ดังนั้นพระองค์จะลงโทษเขาซึ่งการลงโทษอย่างรุนแรง

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ ۖ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نَّكَرًا ﴿٨٧﴾

88. และส่วนผู้ศรัทธาและประกอบความดีนั้นสำหรับเขาคือการตอบแทนที่ดี และเราจะพูดกับเขาในกิจการงานของเราอย่างง่าย ๆ

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسَنَىٰ ۖ وَسَنُقُولُ لَهُ مِن أَمْرِنَا سُورًا ﴿٨٨﴾

89. แล้วเขาได้มุ่งไปอีกทางหนึ่ง(ทางตะวันออก)

ثُمَّ اتَّجَعَ سَبًا ﴿٨٩﴾

90. จนกระทั่งเมื่อเขาไปถึงดินแดนที่ตะวันขึ้น³ เขาพบมันขึ้นเหนือกลุ่มชนหนึ่ง เรามิได้ทำที่กำบังแดดให้แก่พวกเขา⁴

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطَّلِعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّيَجْعَلُ لَهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾

91. เช่นนั้นแหละ เรายังรู้ ชาวคราวที่เกี่ยวกับเขา

كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

¹ คือดวงอาทิตย์ตก ณ สถานที่นั้น เพราะเขายืนอยู่ในบริเวณนั้น มิได้หมายความว่ามันตกลงไปในน้ำชุ่นดำจริง ๆ เพราะผู้ที่ยืนอยู่กลางทะเลทรายจะเห็นว่าดวงอาทิตย์ตกท่ามกลางทะเลทราย

² นักตีฟฮิรอธิบายว่า ชนหมู่นั้นเป็นพวกปฏิเสธศรัทธา อัลลอฮ์ ตะอาลา ทรงให้เขาเลือกปฏิบัติเอาระหว่างให้ลงโทษพวกเขาด้วยการฆ่า หรือเรียกร้องเชิญชวนพวกเขาไปสู่อิสลาม แล้วทำดีกับพวกเขา

³ ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อเขาไปถึงดินแดนที่ตะวันตก ณ ที่นี้ก็เช่นเดียวกันคือ เมื่อเขาเดินทางไปถึงดินแดนที่ตะวันขึ้น จุดมุ่งหมายก็คือทางขึ้นของตะวันทางด้านตะวันออกในสายตาของผู้มอง อัลกุรอานมิได้กำหนดสถานที่ไว้อย่างแน่นอน

⁴ คือเป็นดินแดนที่โล่งเตียน เปิดเผย ไม่มีตึกรามบ้านช่อง และไม่มีต้นไม้เป็นที่กำบัง

92. แล้วเขาได้มุ่งไปอีกทางหนึ่ง (ไปทางเหนือ)¹

ثُمَّ اتَّخَذَ سَبِيلًا ۙ

93. จนกระทั่งเมื่อเขาไปถึงบริเวณระหว่างภูผาทั้งสอง² เขาได้พบชนกลุ่มหนึ่งที่เชิงภูผาทั้งสองนั้น ซึ่งพวกเขาเกือบจะไม่เข้าใจคำพูดกันเลย³

حَقًّا إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۙ ﴿٣٣﴾

94. พวกเขากล่าวว่า โอ้ซุลกีอริยัยนุ แท้จริงยะอญูจและมะอญูจนั้นเป็นผู้ป้อนทำลายในแผ่นดินนี้ ดังนั้น เราขอมอบบรรณาการแก่ท่าน เพื่อท่านจะได้สร้างกำแพงกันระหว่างพวกเรากับพวกเขา⁴

قَالُوا يَا زُبَيْرُ إِنَّا يَا جُوحُ وَمَأْجُوحُ
مُقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ جَعَلَ لَكَ خَرَجًا
عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۙ ﴿٣٤﴾

95. เขากล่าวว่า สิ่งที่พระเจ้าเป็นเจ้าของฉันได้ให้อำนาจแก่ฉันดียิ่งกว่า ดังนั้นพวกท่านจงช่วยฉันด้วยกำลัง ฉันจะสร้างกำแพงแน่นหนาขึ้นระหว่างพวกท่านกับพวกเขา

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۙ ﴿٣٥﴾

96. พวกท่านจงเอาเหล็กท่อนโต ๆ มาให้ฉัน จนกระทั่งเมื่อเขาทำให้บริเวณภูผาทั้งสองราบเรียบ เขาก็กล่าวว่า จงเป่ามันด้วยเครื่องเป่าลม จนกระทั่งเมื่อเขาทำให้มันร้อนเป็นไฟ เขากล่าวว่า ปล่อยให้ฉันเททองแดงหลอมลงไปบนมัน⁵

ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَقًّا إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا حَقًّا إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۙ ﴿٣٦﴾

¹ เขาออกเดินทางไปยังแหล่งที่สาม คือระหว่างตะวันออกกับตะวันตก คือมุ่งสู่ทางเหนือที่มีภูเขาสูง ๆ

² เมื่อไปถึงอาณาบริเวณที่มีภูเขาใหญ่ 2 ลูก

³ ชนหมู่นั้นพูดหลายภาษา ทำความเข้าใจกันยาก

⁴ ซุลกีอริยัยนุมีความเห็นว่า วิธีที่ง่ายและดีที่สุดในการสร้างกำแพงนั้นคือ ปิดทางผ่านระหว่างภูเขาสองลูก

⁵ เขาใช้ให้ชาวบ้านนำเหล็กท่อนโต ๆ มาวางเรียงเป็นกองพะเนินสูง แล้วจุดไฟเผาเหล็กจนร้อนแดง หลังจากนั้นให้เอาทองแดงหลอมเทราดลงบนเหล็ก แล้วมันจะแข็งกล้า ในสมัยปัจจุบันก็ได้ค้นพบว่าการผสมทองแดงส่วนหนึ่งเข้ากับธาตุเหล็ก จะทำให้เหล็กมีความแข็งแรงและทนทาน

97. ดังนั้น พวกเขา (ยะอญูจและมะอญูจ) ไม่สามารถจะข้ามมันได้ และไม่สามารถจะขุดโพรงผ่านมันได้¹

98. เขากล่าวว่า นี่คือการเมตตาจากพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของฉัน ดังนั้น เมื่อสัญญาของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของฉันมาถึง² พระองค์จะทรงทำให้มันพังทลาย และสัญญาของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของฉันนั้นเป็นจริงเสมอ

99. และวันนั้นเราได้ปล่อยให้บางส่วนของพวกเขาปะทะกับอีกบางส่วน และสังข์จะถูกเป่าขึ้น³ แล้วเราจะรวมพวกเขาทั้งหมด

100. และวันนั้นเราจะนำรกฎะฮ์นัม มาเปิดเผยแก่พวกปฏิเสธศรัทธา

101. คือบรรดาผู้ที่ดวงตาของพวกเขาถูกปิดจากการรำลึกถึงข้า และพวกเขาไม่สามารถจะได้ยิน⁴

فَمَا اسْتَطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ
وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُمْ نَتَبًا ﴿١٧﴾

فَالْهَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِنَّا جَاءَ وَعَدْرَتِي جَعَلَهُ دَكَاةً
وَكَانَ وَعْدْرَتِي حَقًّا ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ وَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَوْمِئِذٍ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٢٠﴾

وَعَرَّضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿٢١﴾

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غَطَاةٍ عَنْ ذِكْرِي
وَكَانُوا لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا ﴿٢٢﴾

¹ ด้วยการทำประตูเหล็กดังกล่าว พวกบ่อนทำลายคือยะอญูจและมะอญูจจึงไม่สามารถจะปีนป่ายข้ามไปได้เพราะความสูงและความลื่นเป็นมันของเหล็ก ในเวลาเดียวกันก็ไม่สามารถจะขุดเจาะประตูเหล็กได้เพราะความแข็งแกร่งของเหล็กนั่นเอง

² คือเมื่อยะอญูจและมะอญูจออกมา นั่นคือสัญญา ณ วันใกล้กิยามะฮ์จะเกิดขึ้น และประตูเหล็กที่ซุลก็อรันยันได้ทำไว้นั้นก็จะพังราบเรียบ

³ ในวันกิยามะฮ์มนุษย์จะเดินชนกัน เพราะความมากมายของพวกเขานั่นเอง แล้วสังข์จะถูกเป่าขึ้นเป็นครั้งที่สอง ในวันนั้นมนุษย์จะมารวมกันในสถานที่เดียวกัน เพื่อการสอบสวนและการตอบแทน

⁴ คือบรรดาผู้ที่ (ในโลกดุนยา) ดวงตาของเขาบอด ไม่พิจารณาใคร่ครวญถึงหลักฐานต่าง ๆ แห่งเดชานุภาพของอัลลอฮ์ และความเป็นเอกภาพของพระองค์ และไม่สามารถจะรับฟังพจนารถของอัลลอฮ์ตะอาลา เพราะความมืดของหัวใจของพวกเขา

102. บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้คิดแล้วหรือว่า พวกเขาจะยึดเอาปวงบ่าวของข้าอื่นจากข้าเป็นผู้คุ้มครองได้ แท้จริง เราได้เตรียมนรกญะฮันนัมไว้เป็นที่พำนัก สำหรับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาแล้ว

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا لَهُمْ لِكُفْرِهِمْ نَارًا ۝١٨

103. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) เราจะแจ้งแก่พวกท่านใหม่ ถึงบรรดาผู้ที่ขาดทุนยิ่งในกิจการงาน

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۝١٩

104. คือบรรดาผู้ที่การชวนชวายเป็นของพวกเขา สูญสิ้นไป ในการมีชีวิตในโลกนี้² และพวกเขาคิดว่า แท้จริงพวกเขาปฏิบัติความดีแล้ว

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝٢٠

105. เขาเหล่านั้นคือบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อโอองการทั้งหลายของพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา³ และการพบปะกับพระองค์ ดังนั้นการงานของพวกเขาจึงไร้ผล และในวันกียามะฮ์เราจะไม่ให้มันมีค่าแก่พวกเขาเลย⁴

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَايِعُونَ رَبَّهُمْ وَلِقَائِهِمْ يُحِطُونَ ۝٢١

106. นั่นแหละการตอบแทนของพวกเขาคือนรกญะฮันนัม เนื่องจากพวกเขาปฏิเสธศรัทธา และพวกเขายึดเอาโอองการทั้งหลายของข้า และบรรดาบ่าวของข้า เป็นที่ล้อเลียน

ذَلِكَ جَزَاءُكُمْ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۝٢٢

107. แท้จริง บรรดาผู้ศรัทธาและปฏิบัติความดีสำหรับพวกเขา นั่นคือสวนสวรรค์ชั้นฟิรเดาส์เป็นที่พำนัก⁵

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝٢٣

¹ ปวงบ่าวของข้าอื่นจากข้า เช่น มะลาอิกะฮ์ อุไซรฺ และมะซีฮือบนมุรยัม เป็นต้น
² คือการงานของพวกเขาเป็นโมฆะ และสูญหายในการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ เพราะการปฏิเสธศรัทธาทำให้การจงรักภักดีจะอยู่ร่วมกันไม่ได้
³ คือปฏิเสธศรัทธาต่ออัลกุรอาน ต่อวันฟื้นคืนชีพ
⁴ พวกเขาจะไม่มีคุณค่าและน้ำหนักอย่างใดเลย ณ ที่อัลลอฮ์
⁵ คือสวรรค์ชั้นสูงสุดและยอดเยี่ยม

108. พวกเขาทำนัยก้อย่างถาวรอยู่ในนั้น พวกเขาไม่ประสงค์จะเปลี่ยนที่จากมัน

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَتَّبِعُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿١٠٨﴾

109. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) หากว่าทะเลเป็นน้ำหมึกสำหรับบันทึกพจนานารถของพระผู้เป็นเจ้าของฉัน แน่หนอน ทะเลจะเหือดแห้งก่อนที่คำกล่าวของพระผู้เป็นเจ้าของฉันหมดสิ้นไป และแม้ว่าเราจะนำมันเยี่ยงนั้นมาเป็นน้ำหมึกอีกก็ตาม¹

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلَّمْتُ رَبِّي لَنفَدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ نَفِدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾

110. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริง ฉันเป็นเพียงสามัญชนคนหนึ่งเยี่ยงพวกท่าน มีวะฮีย์แก่ฉันว่า แท้จริง พระเจ้าของพวกท่านนั้นคือ พระเจ้าองค์เดียว ดังนั้น ผู้ใดหวังที่จะพบพระผู้เป็นเจ้าของเขา² ก็ให้เขาประกอบกิจการงานที่ดี³ และอย่าตั้งผู้ใดเป็นภาคีในการเคารพภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้าของเขาเลย⁴

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

¹ ถึงแม้ว่าจะนำน้ำทะเลซึ่งเปรียบเทียบกับเป็นน้ำหมึกมาเพิ่มขึ้นอีกเท่านั้นก็ตาม ก็ไม่สามารถบันทึกคำกล่าวหรือพจนานารถของพระองค์ให้หมดได้

² หวังที่จะได้รับผลบุญการตอบแทน และกลัวการลงโทษของพระองค์

³ คือให้ความบริสุทธิ์ในการอิบาดะฮ์ต่อพระองค์

⁴ คืออย่าอวดอ้างผลงานของเขา และอย่าหวังในสิ่งที่เขาได้กระทำไปเพื่อใครอื่น นอกจากเพื่อพระพักตร์ของอัลลฮุ และเพื่อความโปรดปรานของพระองค์